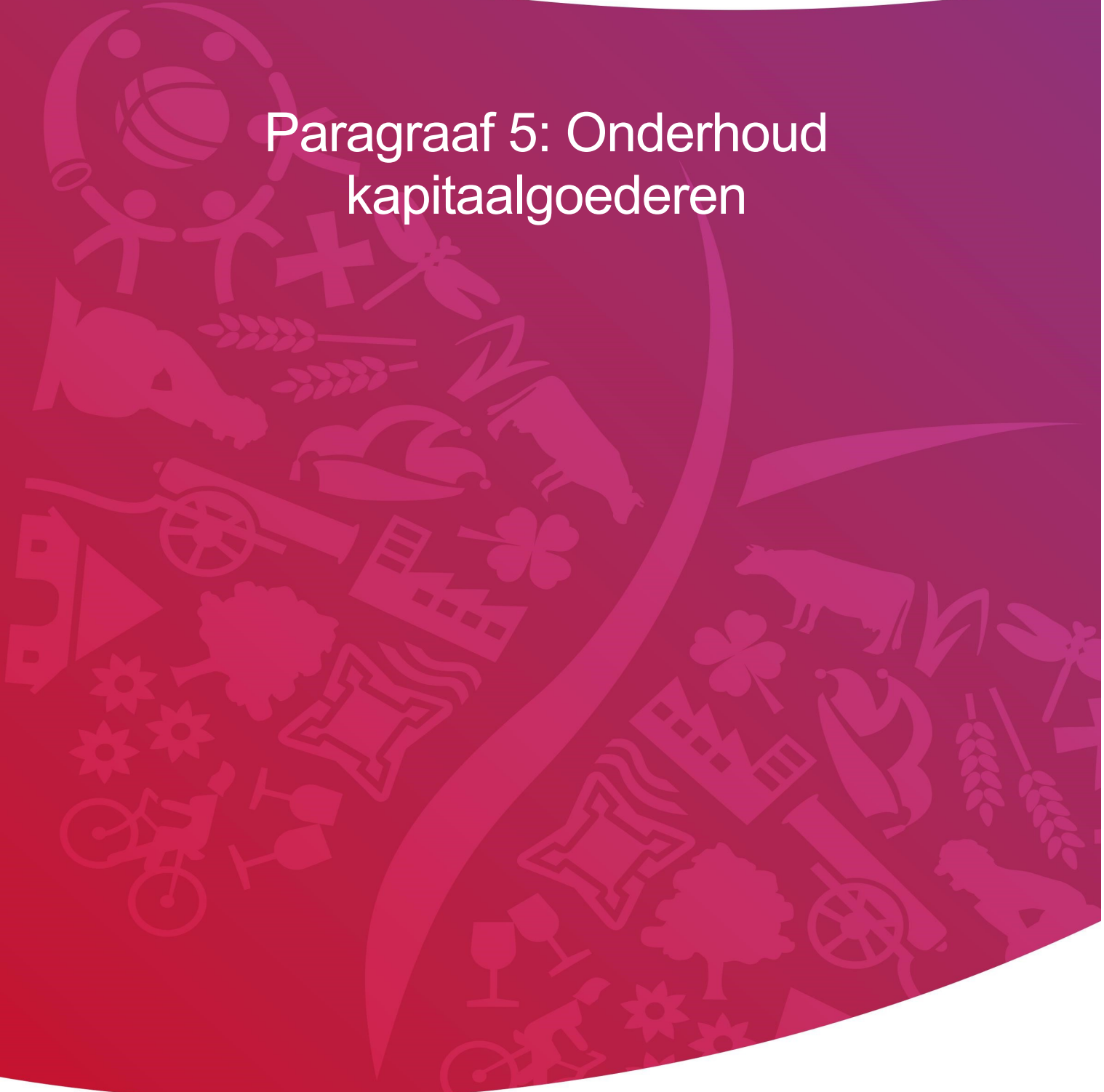

gemeente

Oost Gelre

Paragraaf 5: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

Wij beheren de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Een belangrijk onderdeel van onze begroting richt zich op het onderhoud van de openbare ruimte en de gebouwen. Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden, is goed beheer noodzakelijk. Gelet op de omvang van de te beheren kapitaalgoederen legt deze continue taak een substantieel beslag op de budgettaire middelen.

Overzicht beheerplannen voor het jaar 2025

Omschrijving (toelichting)

Beheerplannen	Door de raad vastgesteld	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Achterstallig onderhoud
Wegen	2016	2027	Ja	Nee
Riolering	2024	2028	Ja	Nee
Groen		(1)	Ja	Nee
Openbare verlichting	2025	2040	Ja	Nee

(1) Op jaarbasis is er een geactualiseerd inzicht in het te onderhouden groen.

Wegen

Omschrijving (toelichting)

In het wegenbeleidsplan 2017-2027 is het onderhoudsniveau voor asfalt en elementen (tegels, klinkers) opgenomen. Het niveau voor asfalt is beeldkwaliteitsniveau B (voldoende) en voor elementen het lagere niveau C (matig). Met behulp van de jaarlijkse visuele wegininspectie, de vastgestelde onderhoudsniveaus en het beheerprogramma Brutis stellen we jaarlijks het onderhoudsprogramma op. Hierbij vindt afstemming plaats met andere disciplines zoals riolering en groen om kapitaalvernietiging te voorkomen. Daarnaast zijn er wegen die vervangen (rehabilitatie/reconstructie) moeten worden.

Areaal:

Verhardingstype	Oppervlak in m ²	% van totaal
Verhard: asfalt en beton	1.564.138 m ²	53%
Verhard: elementen	1.321.380 m ²	47%
Totaal	2.885.518 m²	100%

Kwaliteit wegennet

In het najaar 2025 is de laatste visuele inspectie uitgevoerd. Er is daarna tevens een beheerrapportage gemaakt.

Uit de beheerrapportage blijkt dat we door het budget rehabilitaties een grote inhaalslag hebben gemaakt voor de kwaliteit van de asfaltverhardingen en dat deze nagenoeg op het gewenste niveau B ligt.

De elementenverharding moet onderhouden worden op beeldkwaliteitsniveau C (matig) zoals is vastgesteld in het wegenbeleidsplan 2017-2027. Het gevaar van dit niveau is dat de kwaliteit snel naar onderhoudsniveau D (slecht) gaat. Deze kentering zien we terug in de beheerrapportage. We starten dit jaar met het opstellen van het nieuwe wegenbeleid 2027-2037 waarbij aandacht is voor het (beeld)kwaliteitsniveau van de elementenverhardingen.

Financiën

De boekwaarde van wegen bedraagt per 31 december 2025 € 31,5 miljoen. De kapitaallasten bedragen voor 2025 € 2,4 miljoen.

Riolering

Omschrijving (toelichting)

Samen met het Waterschap Rijn en IJssel en de gemeente Winterswijk hebben we een Water- en Rioleringsplan (WRP) opgesteld en vastgesteld. Basisgedachte achter het WRP is dat een gedegen integrale beleidsafweging plaatsvindt op het terrein van de verbrede watertaken, met raakvlakken naar de openbare ruimte, financiën en personeel. De riool- en watertaken gaan dus verder dan alleen de buizen onder de grond. Onder meer gemalen, randvoorzieningen, sloten, greppels en wadi's dragen bij aan de bovenstaande doelen. Het WRP is sinds 2024 in werking en loopt tot 2028.

In 2021 is de markt uitgedaagd om op een innovatieve wijze samen met ons het beheer en onderhoud aan onze mechanische riolering vorm te geven. Hieruit zijn we als gemeente een samenwerking aan gegaan met REMONDIS Smart Infra middels een bouwteamconstructie. Momenteel zitten we in het vierde contractjaar van de bouwteamconstructie. Dit jaar hebben we stappen gezet met innovatieve ideeën om de mechanische riolering te professionaliseren met gebruik van onder andere AI.

Afgelopen jaar hebben we de Varsseveldseweg voorzien van een nieuw hemelwaterriool. We hebben 250 meter hemelwaterriool aangelegd. Het huidige vuilwaterriool is in stand gebleven.

In 2025 zijn we ook gestart met de reconstructie van de wijk Oosteres in Groenlo. Hier wordt het oude vuilwaterriool vervangen voor een nieuw vuilwaterriool. Daarnaast leggen we 200 meter hemelwaterriool aan en wordt onder de straten een waterbergende fundatie aangelegd ten behoeve van de waterberging in de wijk.

De boekwaarde van rioleringswerken bedraagt per 31 december 2025 € 19,0 miljoen. De kapitaallasten voor 2025 bedragen € 1,1 miljoen. De voorziening bedraagt per 31 december 2025 € 5,9 miljoen; dit bedrag is nodig om toekomstige investeringen vanuit het WRP te financieren.

Kengetallen:

Omschrijving	eind 2024	eind 2025
Vrijvalriolering	233 km	241 km
Inspectieputten	5.520 stuks	5.558 stuks
Kolken	13.650 stuks	13.670 stuks

Omschrijving	eind 2024	eind 2025
Drainageleiding	3.700 m1	3.894 m1
Lijngoten	2.542 m1	2.542 m1
Drukunits	724 stuks	742 stuks
Drukunitsleiding	202 km	223 km
Gemaalunits	29 stuks	30 stuks
Gemaalunitpersleiding	5.0 km	5.0 km
Bergbezinkvoorzieningen	6 stuks	7 stuks
IBA's	28 stuks	26 stuks
Aansluitingen (woning en bedrijf)	13.982 stuks*	13.854 stuks

**Hiervan zijn 359 aansluitingen van agrarisch bedrijven*

Openbaar groen en water

Omschrijving (toelichting)

Het beheer van de openbare ruimte hebben we ook in 2025 op kwaliteitsniveau B (Basis) kunnen onderhouden kijkend naar het beschikbare budget. Wel zijn er in 2025 financiële middelen beschikbaar gesteld voor o.a. anders maaien zoals het gefaseerd maaien t.b.v. het versterken van de biodiversiteit. In 2025 zijn er bij diverse projecten m.b.t. reconstructies geïnvesteerd in een leefbare openbare ruimte door o.a. aandacht te hebben voor zaken zoals tegengaan hittestress, biodiversiteit en waterberging om drogere perioden te overbruggen zodat o.a. beplanting beter bestand is tegen klimatologische omstandigheden. Voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld de wijk Ooster Esch in Groenlo.

Openbare verlichting

Omschrijving (toelichting)

Bij vervanging van masten en armaturen maken wij een duurzame en energiebewuste keuze. Eind 2018 heeft de raad extra budget beschikbaar gesteld voor het versneld vervangen door LED-verlichting. Vanaf 2020 zijn de eerste vervangingsprojecten uitgevoerd. Ongeveer 85 % van het areaal is inmiddels verLED. In 2026-2027 wordt het laatste deel middels één of twee verLEDdingsproject(en) vervangen.

Civiel technische kunstwerken

Omschrijving (toelichting)

Voor het onderhoud van civieltechnische kunstwerken (zoals bruggen en complexe duikers) hebben wij het beheerplan 2023 t/m 2033. Deze is in 2023 vastgesteld. In dit beheersplan is een onderhoudsregime opgenomen. Daarbij maken we verschil tussen jaarlijkse onderhoudskosten en de uitgaven voor groot onderhoud en vervangingen.

Speelvoorzieningen

Omschrijving (toelichting)

Jaarlijks wordt een onafhankelijke veiligheidsinspectie uitgevoerd naar de speeltoestellen en de directe omgeving. In 2025 hebben we een andere partij benaderd om een frisse blik te krijgen op de veiligheidsaspecten, maar ook voor een betere registratie van het beheer en onderhoud aan de gemeentelijke speelvoorzieningen in een beheersysteem. Er zijn in augustus/september 2025 bij een aantal gemeentelijke speelvoorzieningen gebreken geconstateerd. Dit betreft hoofdzakelijk gebreken als gevolg van slijtage en gebruik, maar geen acute veiligheidsaspecten. Eind 2025 is er een begin gemaakt met het herstel van de gebreken en dit herstel zal doorlopen in 2026. Helaas is uit de inspectie van 2025 gebleken dat bij een aantal speeltuinverenigingen er een grotere uitdaging is. We gaan hierover het gesprek aan met de speeltuinverenigingen.

In 2025 is in Zieuwent met behulp van een bijdrage vanuit de visie BOS (Bewegen Ontmoeten en Spelen) een nieuwe speellocatie gerealiseerd aan de Waareise. Net zoals voorgaande jaren is er in 2025 opnieuw een tender uitgezet om vooral het ontmoeten in relatie tot bewegen te stimuleren. Uit deze tender zijn mooie initiatieven tot stand gekomen zoals de huttenbouwdagen in Lichtenvoorde, en Zieuwent.

Gemeentelijke gebouwen

Omschrijving (toelichting)

Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden, is ook hier goed beheer noodzakelijk. Deze 39 gebouwen (en 4 kunstwerken) kunnen grofweg onderverdeeld worden in gebouwen voor eigen gebruik en gebouwen verhuurd aan derden. We beheren deze gebouwen volgens een meerjaren-onderhoudsplanning, als zodanig grotendeels verankerd in de meerjarenbegroting. Het kwaliteitsniveau dat we hanteren is functioneel, sober en duurzaam (kwaliteitsniveau 3 NEN 2767). Verder hanteren we de regierol en wordt de uitvoering van het beheer door derden gedaan.

Voor zover bekend zijn er geen financiële consequenties t.a.v. het beleidskader. De benodigde budgetten zijn in de begroting opgenomen. Voor een paar gebouwen is het onduidelijk wat er in de toekomst mee gaat gebeuren. Hierdoor stellen we uit oogpunt van beheer gewenste vervangingen uit. Een paar gebouwen zullen (hoogstwaarschijnlijk) gesloopt gaan worden. Het verduurzamen (onder andere in het kader van Europese wetgeving EED en regionaal c.q. gemeentelijk beleid) van gemeentelijke gebouwen zal de komende jaren extra aandacht krijgen. Er is een inventarisatie gemaakt van te verwachten maatregelen. Er wordt bezien of deze werkzaamheden zo veel mogelijk in combinatie met reeds gepland onderhoud uitgevoerd kunnen worden. Extra middelen voor verduurzaming zullen verankerd moeten worden in de begroting. De beheerplannen zijn door NIBAG begin 2024 geactualiseerd en worden jaarlijks geïndexeerd. De financiële uitwerking is de grondslag voor de onderhoudsbudgetten.

Financiële uitwerking: aan onderhoud gebouwen wordt voor 2025 een bedrag uitgegeven van € 0,9 miljoen.

De reserve groot onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2025 € 4,8 miljoen.

Kengetallen

De kengetallen voor gemeentelijke gebouwen zoals opgenomen in de meerjarenonderhoudsplanning betreffen 39 gebouwen (locaties) met een totaal BVO van 32.755 m² in onderhoud, bestaande uit:

- 4 gebouwen voor eigen personeel (inclusief serviceteam en villa Raadhuisstraat 6)
- 2 brandweerkazernes
- 3 gebouwen voor sport (verenigingen)
- 4 gebouwen voor recreatie (hertenkampen etc.)
- 9 gebouwen voor multifunctioneel gebruik
- 4 woningen
- 2 muziekkoeplets
- 4 overige (monumentale) gebouwen (stadstoren, stadsboerderij, Vion gebouwtjes en dodenhuisje alg. begraafplaats)
- 1 slooppand
- 4 scholen (tijdelijk)
- 2 gebouwen voor cultureel gebruik
- 4 kunstwerken + overig

Afschrijvingen

Wij hanteren voor de vervangingsinvesteringen de nota afschrijvingenbeleid.

Water

Omschrijving (toelichting)

Het meeste oppervlaktewater in de bebouwde kommen is in eigendom overgedragen aan het waterschap Rijn & IJssel. Het oppervlaktewater welke deel uit maakt van de openbare ruimte, daarbij is in 2025 verder vorm gegeven aan integraal onderhoud van oevers in relatie tot het versterken van de biodiversiteit.

Praktische werkzaamheden stemmen we af in een reguliere overlegcyclus met het waterschap.

